

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Sikkerhetsloven

Mobil Agenda 2019

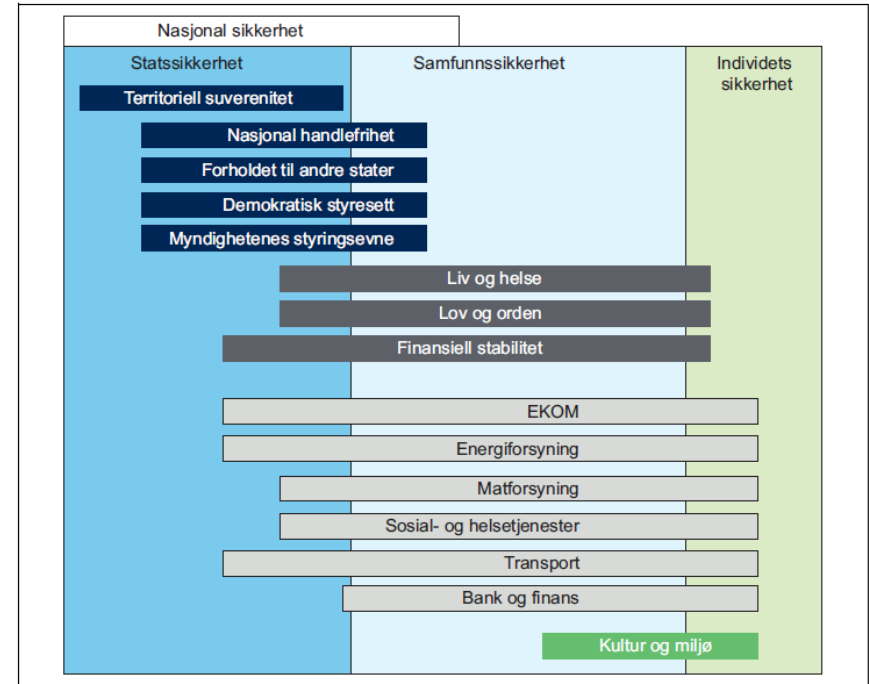
Alexander Iversen
Sjefingeniør, Sikkerhetsavdelingen

Virkeområde, formål

Viktige avgrensninger

- Trygge **statssikkerheten**, og er ikke en bred samfunnssikkerhetslov
- Forsiktig utvidelse av virkeområde ift. gammel lov, men forventer ikke veldig store endringer i vår sektor.
- Forebygge, avdekke og motvirke **sikkerhetstruende virksomhet: Tilsiktede handlinger som direkte eller indirekte kan skade nasjonale sikkerhetsinteresser**

Figur 6.2 Figuren viser viktige nasjonale funksjoner og interesser. Plasseringen av de enkelte elementene illustrerer at skillet mellom stats- og samfunnssikkerhet i mange tilfeller er svært krevende å fastsette, og at de fleste funksjonene og interessene vil kunne berøre både stats- og samfunnssikkerheten.

Generelt om sikkerhetsloven

Se også NSMs [lyninnføring i ny sikkerhetslov](#)

«Generelt om ny sikkerhetslov»

- Større vekt på hva virksomhetene skal oppnå, og mindre vekt på hvordan.
- Virksomhetene har selv ansvaret for å regelmessig gjennomføre risikovurderinger og forebyggende sikkerhetstiltak
- Samhandling mellom myndighet og virksomhet, og mellom sektormyndigheter
- Dynamiske og fleksible regler setter krav til kompetanse hos virksomhetene

Eksempel på funksjonelt krav:

§ 7-3. Beskyttelse av objekter og infrastruktur

Virksomheten skal iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for å opprettholde et forsvarlig sikkerhetsnivå. Sikkerhetstiltakene kan være

- a) fysiske, elektroniske, menneskelige eller organisatoriske barrierer,
- b) systemer som skal oppdage og varsle om aktivitet eller hendelser,
- c) systemer og rutiner for avklaring vedrørende aktiviteter og hendelser og bakgrunnen for dem,
- d) oppfølging av uønskede aktiviteter og uønskede hendelser eller
- e) en kombinasjon av tiltakene nevnt i bokstav a til d.

Virksomheten skal foreta en vurdering av risiko for å avgjøre hvilke tiltak som er nødvendige for å beskytte objektet eller infrastrukturen.

Beskyttelse av objekter og infrastruktur kan også omfatte krav til adgangsklaring etter § 8-3.

Kongen kan gi forskrift om beskyttelse av objekter og infrastruktur innenfor hvert klassifiseringsnivå og om bruk av sikringsstyrker.

«Hva skal sikkerhetsloven beskytte?»

- Loven beskytter skjermingsverdige verdier. Dette kan være:
 - Informasjon
 - Informasjonssystem
 - Infrastruktur
 - Objekt
- Hvorvidt verdien er skjermingsverdig, vurderes opp mot verdiens betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser og grunnleggende nasjonale funksjoner

«Hvem gjør hva?»

- **Departementene**

- Ansvarlig for forebyggende sikkerhetsarbeid innenfor sitt ansvars/-sektorområde
- Skal identifisere og holde oversikt over hva som skal beskyttes

- **Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)**

- Sikkerhetsmyndighet etter loven, og fagmyndighet for forebyggende sikkerhet
- Sektorovergripende ansvar
- I utgangspunktet tilsynsmyndighet, men tilsynsansvar kan delegeres til sektormyndighet (f.eks. Nkom)

- **Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom)**

- [Delegert tilsynsansvar (og veiledningsansvar)]
- Gi råd og veiledning om hvordan bestemmelser/tiltak tilpasses sektorens egenart

«Hvordan påvirker dette deg og din virksomhet»

- Den som blir underlagt sikkerhetsloven får et større selvstendig ansvar for egen forebyggende sikkerhet, bl.a. vurdering av risiko og valg av sikkerhetstiltak
- Flexibiliteten i loven gjør at virksomhetene må ha kompetanse til å gjøre gode vurderinger

Sentrale forskrifter til sikkerhetsloven

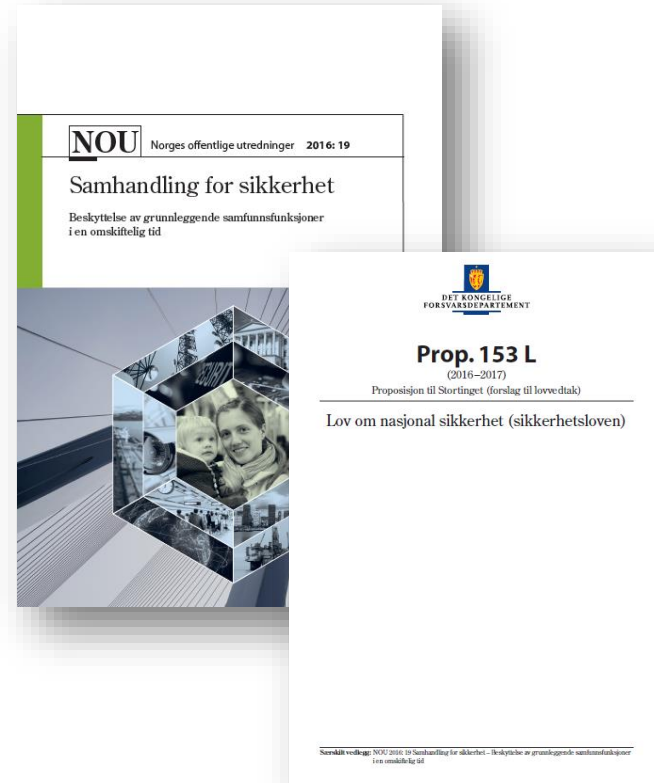
- **Forskrift om virksomheters arbeid med forebyggende sikkerhet**
 - Sikkerhetsstyring
 - Beskyttelse av skjermingsverdig informasjon, informasjonssystemer, objekter og infrastruktur
 - Personellsikkerhet
 - Sikkerhetsgraderte anskaffelser

- **Forskrift om sikkerhetsklarering og annen klarering**
 - Forsvaret klarerer nødvendige personer i forsvarssektoren. Sivil klareringsmyndighet klarerer nødvendige personer i sivil sektor

- **Forskrift om kryptosikkerhet**
 - Forvaltning av kryptomateriell

Sentrale forarbeider

- NOU 2016:19 Samhandling for sikkerhet
- Prop. 153 L (2016-2017) Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven)

Sentrale veiledere fra NSM

- Veileder for departementenes identifisering av grunnleggende nasjonale funksjoner
- Veileder i virksomhetenes skadevurdering
- Veileder i virksomhetenes risikovurdering
- Veileder i sikkerhetsgraderte anskaffelser
- Veileder i sikkerhetsstyring
- Veileder i skjermingsverdige, ugraderte informasjonssystemer

Endelige versjoner er ikke klare enda.

Viktige begreper i loven

Grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF)

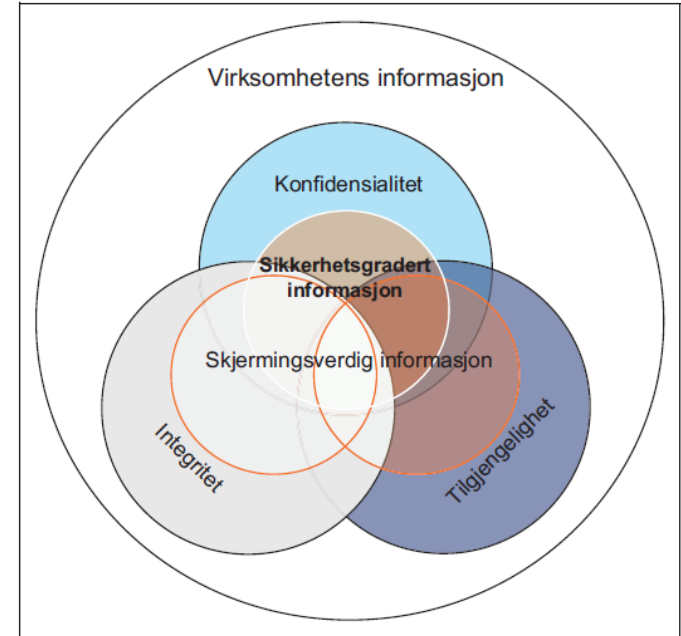
- GNF: tjenester, produksjon og andre former for virksomhet som er av en slik betydning at et helt eller delvis bortfall av funksjonen vil få konsekvenser for statens evne til å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser:
 - Landets suverenitet
 - Territorielle integritet
 - Demokratiske styreform
 - Overordnede sikkerhetspolitiske interesser knyttet til:
 - De øverste statsorganers virksomhet og sikkerhet
 - Forsvar, sikkerhet og beredskap
 - Forholdet til andre stater
 - Økonomisk stabilitet og handlefrihet
 - Samfunnets grunnleggende funksjonalitet

Figur 6.2 Relasjonen mellom kritiske samfunnsfunksjoner og grunnleggende nasjonale funksjoner.

Informasjonssikkerhet: «Skjermingsverdig informasjon», «sikkerhetsgradert informasjon»

- Utvidelse fra fokus på kun *konfidensialitet*, til også å omfatte *integritet* og *tilgjengelighet*
- Sikkerhetsgradert informasjon klassifiseres/sikres som før (BEGRENSET, KONFIDENSIELT, HEMMELIG, STRENGT H.)
- Skjermingsverdig informasjon kan også være ugradert.

Figur 10.1

Illustrasjonen viser forholdet mellom skjermingsverdig og sikkerhetsgradert informasjon og hvilke sikkerhetsbehov virksomhetens informasjon kan ha.

Informasjonssystemssikkerhet

- Et skjermingsverdig informasjonssystem er et system som
 - behandler *skjermingsverdig informasjon*, eller
 - i seg selv har avgjørende betydning for *grunnleggende nasjonale funksjoner* (er en del av en infrastruktur)

- Må godkjennes/forhåndsgodkjennes, etter nærmere kriterier i loven/forskriften

Objekt-/infrastruktursikkerhet

- Den gamle sikkerhetsloven hadde hovedsakelig et «objekt»-fokus
- Ny sikkerhetslov forsøker å se objekt og infrastrukturer i sammenheng:
 - I utgangspunkt rettet mot fysiske objekter og infrastrukturer
 - Men omfatter også logiske strukturer (informasjonssystemer), f.eks.
 - Styringsystemer i kraftforsyning/jernbane
 - Informasjonstjenester som mobiltelefoni og internett

«Disse funksjonene er likevel også viktige for objekt- og infrastruktursikkerhet. Innenfor mange av de funksjonene og systemene [...] vil det være påkrevet å se bestemmelsene om informasjonssikkerhet, informasjonssystemersikkerhet, og objekt- og infrastruktursikkerhet i nær sammenheng»

- Skjermingsverdige objekter/infrastrukturer utpekes og klassifiseres som VIKTIG, KRITISK, MEGET KRITISK

Verdt å merke seg

- **Adgangsklarering:** Supplement til «full» sikkerhetsklarering for adgang til skjermingsverdige objekter og infrastrukturer
- **Klarering av personer med utenlandsk statsborgerskap:** Åpner i større grad for dette, for eksempel ved å bruke vilkår (eks. stillingsklarering)
- **Eierskapskontroll:** Meldeplikt ved erverv av «kvalifisert eierandel» i virksomhet underlagt loven. Kongen i statsråd *kan* stanse erverv hvis dette truer nasjonale sikkerhetsinteresser.
- **Nye sanksjonshjemler:** Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på sikkerhetsloven og forskriftene.

Hva betyr sikkerhetsloven for ekomsektoren og mobilaktørene?

Virksomheter underlagt den gamle sikkerhetsloven

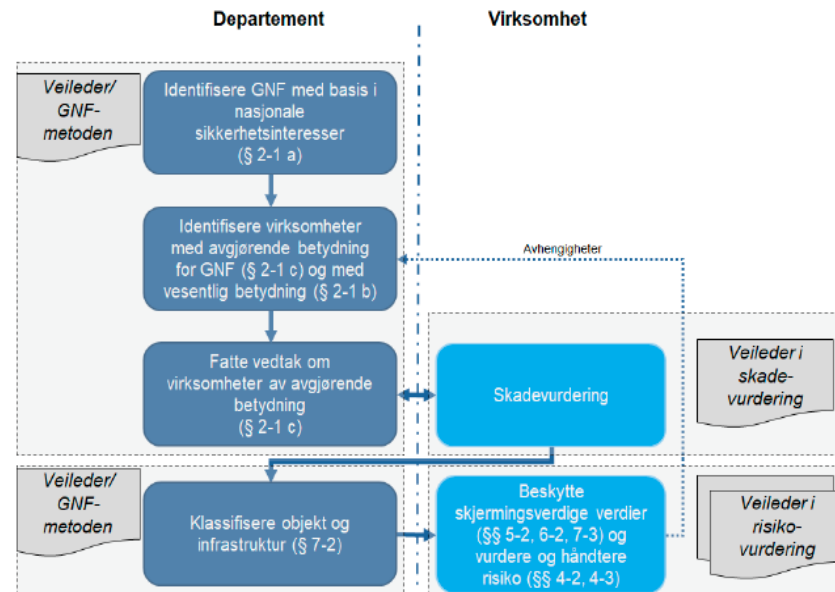
- Telenor
- GlobalConnect (Broadnet)
- Telia Norge (fra 2017)
- Ice Norge (fra 2017)

Virksomheter skal pekes ut på nytt etter ny sikkerhetslov,

Men først...

Fullføre innledende prosess for den nye sikkerhetsloven

- Departementet og Nkom har dialog med Telenor, GlobalConnect, Telia og ICE om GNF for ekomsektoren, og om en hensiktsmessig tidsplan. Tentativt:
- **Innen des 2019:**
 - Fastsette GNF
 - Enkeltvedtak om å underlegge private virksomheter
 - Nedbryting av GNF til underfunksjoner (i dialog med virksomhetene)
- **Innen sommeren 2020:**
 - Skadevurdering
- **Innen desember 2020:**
 - Utpeking/klassifisering av skjermingsverdige objekt og infrastrukturer
- **Deretter: Fastsette frister for sikringstiltak.**

Hva vurderer vi som grunnleggende nasjonale funksjoner for ekomsektoren?

Merk at «våre» GNF-er ikke skal omfatte spesifikke leveranser som virksomheter i andre sektorer er avhengige av for å levere sine GNF-er.

Spørsmål